

آیین نامه حمایت از نخبگان ایرانی

مصوب ۱۴۰۱/۱۲/۰۷ منتشره در روزنامه رسمی به شماره ۲۲۷۱۶ به تاریخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۲

ماده ۱ - در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱ - وزارتین: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

۲ - معاونت: معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رییس جمهور.

۳ - بنیاد: بنیاد ملی نخبگان.

۴ - نخبگان: اشخاص مورد تأیید بنیاد ملی نخبگان بر اساس ماده (۴) اساسنامه بنیاد و آیین نامه مربوط.

۵ - دانشگاه: هر یک از دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی اعم از دولتی و غیر دولتی دارای مصوبه از شورای گسترش وزارتین و سایر مراجع قانونی و حوزه های علمیه دارای مجوز از شورای گسترش حوزه های علمیه.

۶ - دستگاه اجرایی: دستگاه های اجرایی ذیل قوه مجریه مذکور در ماده (۲۹) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران.

۷- شبکه آزمایشگاهی: شبکه ملی آزمایشگاهی کشور که در چهارچوب مصوبات شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می کند.

ماده ۲ - به منظور حمایت از پژوهش های نخبگان و ارتقای عملکرد و تأثیر گذاری ایشان، پژوهانه استفاده از خدمات شبکه آزمایشگاهی به نخبگان اعطا می شود. شیوه نامه نحوه اعطای پژوهانه خدمات آزمایشگاهی نخبگان توسط بنیاد با همکاری وزارتین و معاونت تهیه و ابلاغ می گردد.

ماده ۳ - وزارتین موظفند با همکاری بنیاد و در چهارچوب مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، زمینه پذیرش رتبه های برتر آزمون متمرکز (کنکور) سراسری را تا مقطع تحصیلی دکتری در رشته های گروه علوم پایه و علوم انسانی و برگزیدگان مسابقات علمی (المپیادهای) دانش آموزی را تا مقطع تحصیلی دکتری در رشته های گروه علوم پایه و علوم انسانی در دانشگاه های برتر و اعطای رتبه علمی (بورس) عضویت هیئت علمی در دانشگاه ها برای جذب برگزیدگان مسابقات علمی (المپیادهای) دانش آموزی را در چهارچوب قوانین و مقررات فراهم نمایند.

تبصره ۱- پذیرش و ورود به مقاطع بالاتر و جذب در قالب عضویت هیئت علمی موضوع این ماده منوط به تأیید صلاحیت های عمومی مطابق قوانین و مقررات است.

تبصره ۲- شیوه نامه ارزیابی مستمر و احراز امتیازهای آموزشی، پژوهشی و فرهنگی و ادامه تحصیل در هر یک از مقاطع مذکور و اعطای رتبه علمی (بورس) عضویت هیئت علمی موضوع این ماده توسط بنیاد و با همکاری وزارتین تدوین و ابلاغ می شود.

ماده ۴ - به منظور ارتقای مشارکت نخبگان در توسعه علم و فناوری و حل چالش های فناورانه ملی و جذب ایشان در بنگاه های اقتصادی کشور، طرح اشتغال (۱۰۰۰) نخبه در سال مشتمل بر موارد زیر اجرا می شود:

۱ - معاونت با همکاری وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت و ارتباطات و فناوری اطلاعات موظف است (۱۰) طرح (پروژه) ملی، توسعه ای، امید آفرین و تحول ساز پیشران تحقیق و توسعه در حوزه فناوری های نوین با اولویت هوش مصنوعی، فناوری های نوین رقومی (دیجیتال)، زیست فناوری و دارویی، رایانش کوانتومی، پزشکی بازساختی و امنیت غذایی مرتبط با رفع نیازهای کشور را با مشارکت بنگاه های اقتصادی تهیه و به شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان ارایه دهد.

۲ - با تصویب شورا حداقل بیست درصد (۲۰٪) منابع مورد نیاز طرح (پروژه) های پیشران در قالب حمایت های دولتی از سوی معاونت مشروط به تحقق اشتغال نخبگان تأمین می شود. سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است منابع مورد نیاز اجرای این برنامه را از محل منابع در اختیار معاونت در قالب لوایح بودجه های سنواتی پیش بینی نماید.

۳ - هزینه کرد شرکت های مجری در قالب آیین نامه های اجرایی بندهای (ب) و (ت) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان موضوع تصویب نامه های شماره ۱۱۷۲۰۵/ت/۶۰۰۲۳هـ مورخ ۴/۷/۱۴۰۱ و شماره ۱۵۲۷۵۵/ت/۶۰۳۸۴هـ مورخ ۲۳/۸/۱۴۰۱ مشمول حمایت های مالیاتی می شود.

ماده ۵ - با هدف استفاده از ظرفیت علمی و حرفه ای متخصصین و نخبگان ایرانی خارج از کشور در مراکز علمی، فناوری و صنعتی داخلی و فراهم نمودن شرایط مناسب جهت توسعه فناوری های نوظهور و پیشرفته در کشور، معاونت موظف است با همکاری بنیاد، برنامه جامع حمایت از همکاری و جذب نخبگان و متخصصین ایرانی خارج از کشور را با هدف جذب و همکاری سالانه (۱۰۰۰) نفر از این متخصصین و مشتمل بر موارد زیر تدوین نماید:

۱ - معاونت با همکاری بنیاد و وزارتین ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، دستورالعمل مربوط به اوصاف دانش آموخته برجسته، دانشگاه های مورد قبول بین المللی و چگونگی انتخاب افراد مشمول جهت جذب در دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی را تدوین و ابلاغ می نماید. سازمان اداری و استخدامی کشور موظف است سالیانه (۲۰۰) ردیف مجوز استخدام عضو هیئت علمی مورد نیاز این بند را تأمین نماید.

۲ - به منظور فراهم شدن بسترهای اشتغال، کارآفرینی و جذب متخصصان و دانشمندان ایرانی غیر مقیم در بخش خصوصی، معاونت موظف است طرح شناسایی و جذب متخصصین ایرانی خارج از کشور را با هدف راه اندازی سالانه حداقل (۵۰) شرکت دانش بنیان و واحدهای فناور مستقر در پارک های علم و فناوری و اشتغال نخبگان در این کسب و کار ها، ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه تدوین و به تصویب شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان برساند.

۳ - سازمان برنامه و بودجه کشور به پیشنهاد معاونت منابع مورد نیاز این ماده را در بودجه سالیانه معاونت پیش بینی خواهد کرد.

ماده ۶ - معاونت موظف است با همکاری وزارتخانه های اطلاعات و امور خارجه ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، استفاده از خدمات آموزشی، پژوهشی و فناوری نخبگان ایرانی که خود یا خانواده آنها دارای تابعیت دیگری هستند را با رعایت ملاحظات صیانتی در داخل کشور تدوین و جهت سیر مراحل تصویب به مراجع ذیصلاح ارایه نماید.

ماده ۷ - با هدف تسهیل و راه اندازی شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و فناور توسط نخبگان و متخصصان ایرانی داخل و خارج از کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی از طریق دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی موظف است با همکاری معاونت نسبت به کمک به ایجاد، راه اندازی و تأسیس شرکت، ایجاد سرمایه گذاری مشترک در مناطق آزاد تجاری -

صنعتی و ویژه اقتصادی و پارک های علم و فناوری توسط نخبگان در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط اقدام نماید و فرایندهای سرمایه گذاری، جذب سرمایه و تسهیلات و اخذ مجوزهای آنها را تسهیل کند.

ماده ۸ - با هدف تأمین مسکن نخبگان در سراسر کشور:

۱ - در چهارچوب قانون جهش تولید مسکن - مصوب ۱۴۰۰ - نخبگان و سرآمدان علمی فاقد مسکن در اولویت برخورداری از مزایای قانون می باشند.

تبصره - وزارت راه و شهرسازی مکلف است با همکاری دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی و بنیاد، زمین مورد نیاز برای تأمین مسکن نخبگان و سرآمدان علمی را در چهارچوب قانون جهش تولید مسکن - مصوب ۱۴۰۰ - فراهم نماید.

۲ - در چهارچوب مصوبات شورای پول و اعتبار، نخبگان فاقد مسکن فارغ التحصیل یا دانشجوی تحصیلات تکمیلی نیز مشمول تسهیلات خرید یا ساخت مسکن و همچنین تسهیلات ودیعه مسکن مشابه اعضای هیئت علمی دانشگاه ها می شوند.

تبصره - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است با همکاری بنیاد نسبت به اجرایی سازی این ماده و ارایه مقررات مرتبط با آن برای تصویب در مراجع ذی ربط اقدام نماید.

ماده ۹ - به منظور توسعه حمایت های بیمه ای از نخبگان:

۱ - بنیاد مجاز است از نخبگان فاقد بیمه متقاضی بهره مندی از حمایت های بیمه ای با رعایت قوانین و مقررات تا حداکثر هفتاد درصد (۷۰٪) حق بیمه افراد مشمول در قالب کمک هزینه پوشش بیمه ای نخبگان، حمایت نماید.

تبصره - امتیاز مقرر در این ماده شامل پوشش درمانی نخبگان و افراد تحت تکفل وی نیز می باشد.

۲ - بنیاد مجاز است نسبت به ارایه کمک هزینه حمایت از پوشش بیمه تکمیلی برای نخبگان برخوردار از بیمه های پایه اقدام نماید.

ماده ۱۰ - به منظور تحقق مرجعیت علمی و حمایت از دانشمندان برتر کشور و سرآمدان علمی، بنیاد مکلف است طرح حمایت از سرآمدان علمی کشور را مشتمل بر موارد زیر تدوین نماید:

۱ - حمایت ها

الف - ارایه تسهیلات ویژه سرآمدان علمی با تصویب شورای پول و اعتبار.

ب - اعطای پژوهانه آزمایشگاهی و پژوهشی.

پ - کمک هزینه سفرهای تحقیقاتی، علمی و زیارتی داخلی و خارجی.

ت - کمک هزینه ثبت اختراعات با کیفیت در مراجع معتبر بین المللی.

ث - اعتبارات تشویقی برای انتشارات برجسته علمی.

ج - حمایت از پوشش بیمه عمر و زندگی و سایر بیمه‌های مورد نیاز سرآمدان علمی.

چ - اعطای پایه تشویقی در چهارچوب مصوبات وزارتین.

۲ - سالانه (۲۰۰) نفر از سرآمدان علمی کشور در این برنامه از حمایت‌های بنیاد بهره مند می‌شوند.

۳ - بنیاد با همکاری معاونت و وزارتین، دستورالعمل ارزیابی و شناسایی سرآمدان علمی موضوع این ماده را تهیه و ابلاغ می‌نماید.

ماده ۱۱ - وزارتین موظف هستند با همکاری بنیاد و سازمان اداری و استخدامی کشور سالانه معادل بیست درصد (۲۰٪) از ظرفیت جذب اعضای هیئت علمی خود در دانشگاه و همچنین مؤسسات پژوهشی وابسته به دستگاه‌های اجرایی را به نخبگان اختصاص دهند. این افراد در قالب قرارداد پیمانی یکساله جذب می‌شوند و در مدت مذکور فرآیند جذب مشتمل بر گزینش علمی و عمومی آنها در چهارچوب ضوابط معمول انجام می‌گیرد.

ماده ۱۲ - به منظور جذب و نگهداشت نخبگان و استفاده بهینه از ظرفیت علمی و فناوری فارغ‌التحصیلان دوره‌های دکتری مورد تأیید وزارتین، بنیاد و وزارتین موظفند نسبت به اشتغال حداقل (۱۰۰۰) نفر از محققان پسا دکترا بر اساس آیین نامه مصوب شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری اقدام نمایند.

ماده ۱۳ - در راستای نیل به مرجعیت علمی در سطح بین‌المللی، وزارتین موظفند پشتیبانی و حمایت برای نمایه‌سازی مجلات معتبر داخلی در نمایه‌های بین‌المللی را به انجام برسانند و مشوق‌هایی را برای مدیران مسئول و سردبیران این نشریات در نظر بگیرند.

ماده ۱۴ - در اجرای آیین نامه جذب و نگهداری سرمایه انسانی استعداد برتر و نخبه در دستگاه‌های اجرایی موضوع تصویب نامه شماره ۱۵۴۴۴۹/ت۵۹۵۰۶هـ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۰۲، سازمان اداری و استخدامی کشور موظف است با همکاری بنیاد، زمینه جذب سالانه حداقل (۱۰۰۰) نفر از نخبگان کشور در دستگاه‌های اجرایی را فراهم نماید.

تبصره - کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع این آیین نامه موظفند به منظور شناسایی و بهره‌گیری از توان و ظرفیت نخبگان سالانه بیست درصد (۲۰٪) از ظرفیت استخدامی خود را در صورت وجود متقاضی به این افراد اختصاص دهند. شناسه کارمندی برای ایشان توسط سازمان اداری و استخدامی کشور صادر می‌شود.

ماده ۱۵ - کلیه دستگاه‌های اجرایی مکلفند اطلاعات مورد نیاز برای رصد و تحلیل وضعیت نخبگان در زمینه‌های مختلف از جمله معیشت، اشتغال، مسکن، تحصیل، بیمه و مهاجرت را با رعایت قوانین و مقررات تهیه و به صورت دوره‌ای در اختیار بنیاد قرار دهند. شیوه نامه اجرای این ماده ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه توسط بنیاد تدوین و ابلاغ می‌شود.

ماده ۱۶ - به منظور مدیریت اثربخش چرخش نخبگان، توسعه تعاملات هدفمند بین‌المللی آنها و ارتقای نظام سیاست‌گذاری و مدیریت امور نخبگان و در چهارچوب سند راهبردی کشور در امور نخبگان - مصوب ۱۳۹۱ - شورای عالی انقلاب فرهنگی و همچنین صیانت از پژوهشگران و فناوران کشور، وزارتین و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظفند ضوابط فعالیت مؤسسات

کاریابی در حوزه اعزام نیروی کار و اعزام دانشجو را برای نخبگان و متخصصین، با همکاری وزارت امور خارجه و بنیاد و در چهارچوب قوانین و مقررات موجود تدوین و ابلاغ نمایند.

ماده ۱۷ - با هدف ارتقای روحیه خود باوری علمی و الگوسازی برای مسئولیت پذیری و اثر بخشی نخبگان در جامعه، سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران مکلف است با همکاری بنیاد نسبت به حمایت از توسعه تولید محتوای رسانه ای با محوریت معرفی نخبگان و سرآمدان علمی و نقش آنها در حل مسائل جامعه و نیز ارائه تجربیات موفق نخبگان بازگشته به داخل کشور اقدام نماید.

ماده ۱۸ - دستگاه های اجرایی ذی ربط مکلفند با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور بودجه لازم برای عملیاتی سازی این آیین نامه را در لوایح بودجه سنواتی خود پیش بینی نمایند.